СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LII. Ч. 97. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, пятниця, 19-го травня 1944. No. 97. NEW YORK and JERSEY CITY, Friday, May 19, 1944. VOL. LII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ — Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016, 4-0807 — THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA — FIVE CENTS ELSEWHERE

ФОРМАНИ В ДІТРОЙТІ ВІДКЛИКАЛИ СТРАЙК

ВАШИНГТОН. — Голова воєнних повітряних сил генерал Г. Г. Арнолд виказав провідникам юнії форманів, що прибули на нараду з Дітройту, як їх страйк загрожує цим осягам американців, які вони діпняли теперішніми налетами на Німеччину. Досі вже американська армія припинилася з виробом 250 літаків внаслідок цього страйку. Після такого арґументу провідники юнії відкликали 3-тижневий страйк і 3,300 форманів пішли до праці в різних підприємствах округи Дітройту. — Водночас повернулися до праці 38,000 наємців підприємства Пекард Ролс-Ройс.

БУРЯ НА ПРОТИБУНТАРСЬКІМ ПРОЦЕСІ.

ВАШИНҐТОН. — Ледви після 29 днів від початку процесу проти 29 підсудних, обвинувачених в спробі бунту проти уряду Злучених Держав, вдалося вибрати й заприсягнути лаву присяжних суддів. Коли прокуратор О. Джан Роґе розпочав читати акт обвинувачення, деякі підсудні розпочали викрикувати й мявкати, щоб перешкодити прокураторови. Суддя Едвард С. Айкер пробував привернути лад кількома наворотами, що йому остаточно вдалося. В акті обвинувачення закидається підсудним, що вони мали на ціли завести в Америці лад на взірцях націстів і приготовлялися навіть провідника-фірера в особі ґенерала Джорджа Ван Горн Мослія, котрий одначе не був з ними в змові. Обвинувачені, за словами прокуратора, відгрожувалися, що їх переворот буде полученний з кривавою купелю. Прокуратор викликував кожного із 29 обвинувачених і кожному окремо виказував причини, ізза яких він найшовся на лаві обвинувачених.

КРАВЕЦЬКІ РОБІТНИКИ ЗА ПЛЯН ПРАЦІ ВЧАСІ МИРУ.

ШІКАҐО. — На конвенції Амалґамейтед Клотинг Воркерс принято резолюцію з домаганням, щоб створити постійну комісію, яка плянувалаб повне заняття для робітників після війни. „Хоч таке повночасне заняття для робітників спочиває на плечах приватних підприємців — сказано в резолюції — то всетаки обовязком уряду є допильнувати, щоб така комісія була створена і щоб вона співпрацювала з робітничими організаціями". Багато часу посвячено на конвенції на обговорення плянів переміни воєнної продукції на мирову, щоб кінець війни не викликав наглого загального безробіття в Америці.

ЗГИНУЛИ ПРИ РОЗБИТТЮ БЛИМПА.

ЛЕЙКВУД (Ню Джерзі).—У шпиталю в цій місцевости помер від потовчення при розбиттю блимпа лютенант МекКейн Смит, братанок віцеадмірала Джана С. МекКейна. Ліста вбитих в розбиттю лодки з блимпа в Лейкгорст реєструє теж імя Льва В. Гайдука з Клівленду, Роберта Ґвітона з Бунтону, Н. Дж. Вилієма Дуна з Тенесі, і інших. Один лише летун має надію остатися при життю, а ним є Вилієм Гомфрі з Акрон, Огайо.

ПРЕЗИДЕНТ ВЕЛИЧАЄ ДЕКЛЯРАЦІЮ МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ.

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт приняв на авдієнції 150 делеґатів Міжнародної Організації Праці, які покінчили минулого тижня свою конференцію у Філядельфії і висловився з великим признанням про ухвалення Декларації Праці, котру він порівнав з Декларацією Незалежности. Особливо положив президент натиск на слова: „Нужда денебудь є небезпекою нужди по всіх усюдах" і сказав, що ця осторога є провідною для всіх наших міжнародних робітничих конференцій.

БУДУТЬ ВИРОБЛЯТИ ГОРІВКУ З БАРАБОЛЬ.

ВАШИНҐТОН.—Несподівано Краєва Воєнна Рада Продукції дала спромогу виробу горівки з бараболь і тим зарадити недостачі цього напитку. Це сталося з нагоди звільнення дистилярні в Ню Маркет, Н. Ґ. від переміни її на фабрику промислового алькоголю, потрібного до воєнних цілей, бо це неоплата. Ця дистилярня була замалою до воєнних цілей, а що вона продукувала горівку з бараболь, то внаслідок цього інші малі дистилярні будуть могти робити тесаме.

ЗАКЛИКАЮТЬ СТУДЕНТІВ ДО ПРАЦІ НА ФАРМАХ.

НЮ ЙОРК. — Окружна директорка Воєнної Робучої Сили пані Анна Розенберг видала заклик до студентів та студенток по школах, щоб вони голосилися на роботи по фармах в долині Гудсону вже м днем 5. червня. Робітників потрібно при збиранню черешень та різних ягід, які дозрівають в початках червня. Фармерське бюро находиться під ч. 44. Іст 23. вулиця, в Ню Йорку.

Укладають правила для товарообміну між Злученими Державами і Південною Америкою

НЮ ЙОРК. — Досі принято 13 резолюцій для управильнення товарообміну між Злученими Державами Північної Америки й републиками Південної Америки на збіранню конференції Комісій для Міжамериканської Розбудови. Резолюції звертаються проти субсидій при експорті товарів, проти закладання підприємств для експорту урядами держав, за знижку або знесення тарифи при товарообміні, і т. п.

З нагоди обіду в честь делеґатів промовив голова Краєвої Ради Воєнної Продукції Доналд М. Нелсон з Вашингтону. Він домагався безпосередного розвитку південно-американської індустрії, щоб бути готовими постачати товари для розбудови й регабілітації країв, які будуть звільнені зпід націстівської окупації. Він звернув увагу на можливість плянової акції в порозумінню із Злученими Державами на такий лад, як це тепер є між Мексиком і Злученими Державами. Від року існує окрема Мексиканcько-Американська Комісія для Економічного Співділання, і ця комісія управильнює продукцію товарів, які мають бути вивожені з обох країв. Вивіз товарів із країв Південної Америки до Злучених Держав може ще більше зрости після війни і тому треба приспішити порозуміння між інтересованими державами.

ЗАПОВІДАЄ РОЗВИТОК РОСІЇ ПІСЛЯ ВІЙНИ

НЮ ЙОРК. — В готелю МекАлпин на бенкеті Кіманис Клоб промовляв британський письменник, що студіює відносини Росії, Бернард Парес. Він, на підставі своїх подорожей і обсервації приходить до висновку, що Росія під проводом Сталіна дійде до великого господарського розвитку. Особливо досі нерозвинена Сибір стане предметом спеціяльної розбудови. Якраз з огляду на ці пляни Росія потребує миру більше, ніж кожна інша держава і тому Росія буде робити всякі зусилля для втримання миру після теперішньої війни — міркував Парес.

АРҐЕНТИНСЬКИЙ МІНІСТЕР ПРИНЯВ 13 ПОСЛІВ НА РОЗМОВІ

МОНТЕВІДЕО (Уруґвай). — Новий міністер закордонних справ Арґентини Орляндо Пелюфо приняв на розмові 13 диплпьоматичних послів на усіх 37 чужоземних посольств. Це була перша конференція після зірвання звязків з державами Осі.

Польська Рада Народова за усунення ґен. Сосковского

ЛОНДОН. — Польська Рада Народова, що являється немовби польським соймом на вигнанню, заявилася на своїм засіданню в середу однодушно за те, щоб президент Владислав Рачкевіч позбавив ґенерала Казімержа Сосновского, начальника збройних сил Польщі, всяких політичних прав. Відноситься це властиво до йменування Сосновского президентом Рачкевічом своїм наслідником.

Президент Польщі, на основі польської конституції, має право на час війни йменувати такого наслідника, отже номінація була зовсім правна. Тепер польський сойм домагається відкликання цеї номінації, бо в цей спосіб видно хоче усунути перешкоду для порозуміння польського уряду на вигнанню з советським урядом, котрий вважає ґенерала Сосновського своїм засадничим ворогом. На основі польської конституції, соймови не прислугує право критикувати номінацію наслідника президента, і Рачкевіч має право домагання сойму не послухати. Одначе загально сподіваються, що Рачкевіч зробить, як домагається сойм.

На нарадах цеї акції проти ґенерала Сосновского поляки подають, що рішення про його усунення принято аж тоді, коли делеґати польського підпілля в краю дали до зрозуміння, що усунення ґенерала домагається край.

ПОЛЬСЬКИЙ СОЙМ ЗБИРАЄТЬСЯ РОЗСЛІДЖУВАТИ ЗАКИДИ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ УКРАЇНЦІВ

Польська Рада Народова встановила комітет зо шістьох членів Ради для розсліду закидів переслідування жидівських, українських і білоруських вояків у польській армії. Комісія вже відбула своє перше засідання. Вона постановила запросити як обсерваторів представників британського жидівства та грецько-православної церкви.

ЕСПАНІЯ ВИКИДАЄ НАЦІСТИЧНИХ АҐЕНТІВ З ТАНЖЕРУ

ЛОНДОН. — Британський секретар заграничних справ Іден заявив у британському парляменті, що еспанський міністер заграничних справ повідомив британського представника в Мадриді, що Еспанія закрила німецький конзулят у Танжері, еспанській кольонії проти Ґібральтару. Аліянти закидали, що цей конзулят це тільки шпигунське гніздо для слідкування за рухами аліянтських воєнних кораблів крізь Ґібральтар.

Тимчасом московське радіо наводило слова „добре поінформованих обсерваторів в Істамбулі", що мовляв ґенерал Франко вислав 8. травня Гітлерови особисте запевнення, що він наскрізь симпатизує з Гітлеровими плянами „великої Німеччини" й „нового порядку в Европі".

ЯПОНСЬКИЙ „ДЖІП".—Підчас недавного відступу з округи Голяндії на Новій Ґвінеї японці оставили величезні припаси воєнних матеріялів. Між іншим і ось цей модель автомобіля, зробленого на взір американського військового авта „Джіпа".

АЛІЯНТИ ОКРУЖАЮТЬ КАСІНО Й ДОХОДЯТЬ ДО ЛІНІЇ ГІТЛЕРА

НЕАПОЛЬ. — Аліянтська офензива на італійському фронті поступає нормально вперед. Британські й польські відділи аліянтських військ уже окружили Касіно й перервали ворогови комунікаційні лінії з містом. Рівночасно французькі й американські війська продерлися вже через зломану лінію Густава й дійшли до лінії Адольфа Гітлера.

Польські війська, що через три дні стояли на горбах на північний захід від Касіна, почали атаку ранком. Під заслоною важкої артилерії, вони добилися до сполуки гори Касіна й гори Каїра. Їх ціллю є Віа Казіліна. Вони проломали сильно уфортифіковані позиції й вдерлися глибоко в ворожі лінії.

Британці тимчасом пішли в тому самому напрямі долиною ріки Лірі. Як британці й поляки получаться, тоді німецький ґарнізон у Касіні буде пійманий у пастку й упадок міста буде запевнений.

Американські війська заняли тиренський порт Скаврі й Костельнорато, прогнавши німців з довколичних горбів, що обороняли міста. При тому вони мусіли добути 4,500 стіп високу гору Сан Мікеле Арканджельо, що становить конець лінії Густава та початком лінії Гітлера. Інші відділи американських військ, поступаючи здовж прибережної дороги з Скаврі до Формії, дійшли без ворожого спротиву до одного неназваного по имени міста, де їх здержав важкий бараж ворожої артилерії.

КЕПСЬКА ПОГОДА ЗДЕРЖУЄ ПОВІТРЯНІ ОПЕРАЦІЇ НА ШИРШУ СКАЛЮ.

ЛОНДОН. — Над західною Европою далі триває кепська погода. Це не дає Аліянтам вести ширших повітряних операцій. Тільки скорі британські літаки доконали в вівторок уночі удару по Берліні, а в середу по німецьких інсталяціях у Данії, де вони збили 15 німецьких боєвиків.

АЛІЯНТИ МАРКУЮТЬ СВОЮ МОРСЬКУ ПЕРЕВАГУ.

Зате літаки британської фльоти, що мають свої бази на літаковозах, допали німецькі кораблі при норвезькім побережжю та затопили кілька з них, а рівночасно збомбардували прибережні інсталяції в норвезьких фьордах. Британська адміралїція подала теж вістку про затоплення на північному Атлянтику двох ворожих підводних човнів. Затоплення доконали фриґати з першої ескортової ґрупи.

Ці дві морські перемоги є немовби відповіддю на німецькі перехвалки про свою морську силу як противагу аліянтській інвазійній силі, вони стверджують поважну перевагу Аліянтів на морю.

НІМЦІ СКРІПЛЯЮТЬ БАЛТІЙСЬКУ ОКРУГУ.

ЛОНДОН. — Німецька головна команда каже, що аліянтська інвазія вже може початися кожної хвилі і вона старається довести всі оборонні пристосблення по західних краях Европи до найвищої сили й справности. Зо Стокгольму доносять, що ворог укріпляє тепер балтійське побережжя. Великі посилення вислано до Стетину, Данціґу й Кеніґсберґу. Ці операції вказують, що німці бояться, що Аліянти будуть пробувати захопити Данію.

СОВЕТСЬКІ ЛЕТУНИ ОСТРІЛЮЮТЬ ЗАЛІЗНИЧІ ВУЗЛИ.

ЛОНДОН. — Операції на східному фронті обмежуються до бомбардування советською авіяцією трьох важних залізничих узлів, а саме: Холму, Барановичі і Мінська.

З околиці на полудневий схід від Станиславова все ще йдуть завзяті місцеві бої. Деякі бої йшли теж північний захід від Тирасполя.

ЯПОНЦЯМ У БУРМІ ДАЛІ НЕ ВЕДЕТЬСЯ.

КЕНДІ (Сейлон). — Японські позиції на Бурмі находяться в щораз гіршому положенню, бо китайські війська з провінції Юнану посуваються щораз глибше в край поза ріку Салвін, а сили ґен. Стилвела перерізали дорогу до Камайнґу й наближаються до Мітківни.

Зате в Китаю японці врізалися глибоко в провінцію Гонан понижче Жовтої ріки, хоча Лоянґ ще в китайських руках.

ПОВІТРЯНІ УДАРИ СИПЛЯТЬСЯ НА ВОРОГА НА НОВІЙ ҐВІНЕЇ.

ГОЛОВНА КВАТИРА НА НОВІЙ ҐВІНЕЇ. — Американські літаки далі інтензивно бомбардують ворожі позиції в північній частині Нової Ґвінеї.

Інвазійні сили, що заняли Айтапе, стрінулися вже з ворогом і зводять з ним бої. Айтапе лежить 150 миль на південний схід від Голяндії, що лежить у голяндській частині Нової Ґвінеї.

Аліянтська головна кватира на південно-західному Пацифіку дає до зрозуміння, що рівночасно, як в Европі почнеться аліянтська офензива проти Німеччини, на Пацифіку почнеться закроєна на ширшу скалю офензива проти островів властивої Японії.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед певною числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy	
На рік	$7.00	One year	$7.00
на пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Обезпечення на нові лиха

Серед великої маси заграничних вісток, головно воєнних, як також різних домашніх новинок, воєнних і виборчих, пропадають нераз як неважні новинки, які серед громадян, думаючих суспільними категоріями, повинні би заняти одно з перших місць. У газетах зо середи наприклад під різними новинками про італійську офензиву й наближаючуся інвазію Европи, під новинками про наближаючіся вибори президента Злучених Держав, присипано або й зовсім пропущено, новинку про переслухання, які тепер ведуться в Вашингтоні перед спеціяльним сенатовим комітетом для повоєнної політики й плянування. Порушено в вівторок на переслуханнях перед тим комітетом питання безробіття по війні, отже питання, яке обійти повинно не тільки робітників, але й купців і промисловців, бож чейже й їх добробут залежить від того, чи робітники мають постійну заплату.

Зо слів свідків, які виступали перед сенатовим комітетом підчас того переслухання видно побоювання за лячні розміри безробіття в повоєнний період. Один зо свідків говорив про кільканацять міліонів безробітних, і це ніяким перебільшенням назвати не можна, бо їх може бути легко понад двацять міліонів. Здавалося би, що того роду розміри такого основного суспільного лиха можуть родити різні ідеї про потребу радикальних суспільних перемін. Тимчасом зо слів свідків ніяких революційних проектів не видно. Все, що проектовано, може видатися революційним хіба шкаралупникам, що привикли думати середньовічними термінами.

Головний свідок, Джордж Бриг, урядовець Ради Суспільного Забезпечення, виступив просто з проектом поширення по війні існуючого вже тепер в Америці суспільного забезпечення. Під поширенням він розуміє певні виразно означені реформи теперішнього суспільного забезпечення. Отже передусім суму забезпечення на випадок безробіття треба збільшити, себто давати вищу тижневу допомогу, ніж дається тепер. Далі таку допомогу мається давати на довший протяг часу, як дається тепер. Зогляду на те, що деякі стейти не могли видержати тягарів, получених з такими видатками, треба федеральному урядови прийти в цій ситуації з допомогою таким стейтам, або ще краще перенести цілу справу під юрисдикцію федерального уряду через ухвалення федерального закону про забезпечення від безробіття.

Членам запомогової організації певно буде приємно почути, що обезпечення, котре, як звісно, є основою їх організації, вживається для заради іншому суспільному лихови, яким є безробіття. І такі члени тільки приплеснуть цього рода проектам.

Новий торг, чи що інше?

Десь, не так то давно, було багато гуку і стуку з 16 советськими „республиками". А найбільше з Українською Радянською Соціялістичною Республикою!

Затрубіли свого часу з Москви, що ті республики матимуть відтепер свою „окрему заграничну політику", а зокрема буде її мати Україна „під Советами", чи там „в Советськім Союзі". Навіть проголошено прізвище українського комісаря заграничних справ, яким ніби став письменник Олександер Корнійчук.

Ще сказано, що це зроблено на те, щоб окремі республики могли добре боронити свої інтереси у відношенню до інших країв, особливо до своїх сусідів, коли іде про граничні спори. А що Україна має такі граничні спори, і то дуже поважні (теж і в С. С. С. Р. — з Російською С. С. Р.!), то й ясне, що для неї треба такого міністра закордонних справ. Прецінь в Києві краще визнаються на „інтересах України" ніж в Москві. Львів, наприклад, не має ніякого значіння для Москви. З цим містом Москва не була ніколи звязана, ні з землею, для якої Львів був і є столицею. Та інакше з Києвом! Як Київ так і Львів старі українські міста. Як Київ так і Львів є на українській землі й серед маси українського населення. А що це все таке природне й льоґічне й таке захоплююче серце кожної української душі, то навіть не диво, що як диктатор, що сидить в Кремлі, назначив і проголосив Корнійчука комісарем заграничних справ УРСР, то зараз знайшлися навіть між тими, що ворожо ставились до Сталіна, такі, що вже почали говорити „про зміну курсу" в відношенню Москви до України. А як ще назначені Сталіном Гречухи, чи які там, заговорили про Холм, що має належати до України, то вже могло декому видаватись, що ось уже іде самостійна українська акція в справі границь між Польщею і Україною, що це вже Україна виступає як справжня самостійна держава.

Та наділі, як скоро загуділо, так і скоро притихло. Як є де тепер яка вістка про Корнійчука, то тільки така, що згадує який твір він думає написати, чи який думають друкувати. Про Корнійчука як політика і заграничного міністра України — і слух пропав. Принаймні так виглядає. Бо коли розносять з Москви, чи з інших сторін, всілякі вісти про те, що буде з західно - українськими землями, то чути різні голоси, але голосу комісара заграничних справ України — не чути.

Навіть кс. Орлеманьскі нічого про нього не згадує, а виходить, що його Сталін спровадив до Москви, щоб поговорити з ним, як „представником американських поляків і польського клеру" і про будучу Польщу, а при такій розмові мусіло говоритись і про західно-українські землі, про Галичину, про Львів, про Лемківщину, не кажучи вже про Волинь, Холмщину та інші українські землі, які Польща хотілаб знов загарбати. Та, як подає кс. Орлеманьскі, при розмовах були тільки Сталін і Молотов. І Сталін і Молотов дали йому такі запевнення в справі Польщі, які мають бути „сензаційні". Що це за приречення, покищо не знати, але зате проголошено, що вони відносяться до Польщі й до того спору, що є між „Росією і Польщею".

Для нас неважне, чи кс. Орлеманьскі бачився з українським комісарем заграничних справ Корнійчуком. Але цікаве те, що цілу ту подорож кс. Орлеманьского зааранжували Совєти, та що вони надали їй особливого політичного значіння у справі їхнього відношення до Ватикану і Польщі. Теж цікаве і те, що разом з „сензаціями", які ніби привіз з собою кс. Орлеманьскі, пішла знов поголоска, що Сталін готов відступити Польщі — Львів. А що в тому є тепер щось поважнішого крім „поголоски", пізнати можна хочби по тих „перемінах", на які заноситься в Лондоні в польськім уряді на вигнанню. А ті переміни ідуть під руку Сталінови, по лінії його вимог. А це знов означає, що може знов прийти до дипльоматичних звязків між тим урядом і Москвою. Отже польський уряд врятовує свою позицію тим, що готов перевести переміни в особах, що входять в його склад, на те, щоб його Сталін знов визнав і з ним переговорював в справі східних границь Польщі. Знов ті „нові переговори" мали би вестись тепер під тим кутом, що польський уряд „виторгував" би від Сталіна Львів і таким чином ніби вратував своє „обличчя" супроти тих поляків, що хотілиб задержати всі давні східні землі Польщі.

Ось такі то речі тепер діються. Гречуха і Корнійчук десь пропали і не відзиваються. Не чути голосу „незалежного" українського президента, ні наставленого Сталіном українського комісара заграничних справ. Та може ще обізвуться, як їм Сталін прикаже. А певно прикаже тоді, якщоб не пішло йому з польським урядом в Лондоні так, як він це уплянував. Або, як буде треба Сталінови знов вилаяти американських та канадійських українців за те, що обзиваються за право українського народу говорити за себе і на своїй землі бути господарем.

Проф. Микола Чубатий.

СТАРІ ТА НОВІ ЛЮДИ

Інститут Публичної Опінії про заінтересування американців.

Директор дослідного Інституту Публичної Опінії при Принстон Університеті Галей Кентрил опублікував дуже непотішні висліди своєї праці про те, чим інтересується пересічний американець. З його дослідів виходилоб, що величезна маса американців не інтересується найбільше животними справами не тільки світового значіння, але навіть стисло американського.

Отже виходилоб, що міліони людей не знали, наприклад, навіть про таку річ як окупація японцями Филипин; тільки меншина знала, що Америка не була членом Ліґи Націй. Біля 40 відсотків малоб ніколи не чути про Атлянтійський Чартер, але й щодо решти невеликий відсоток міг би пояснити одну чи другу постанову цього чартеру.

Супроти цього директор інституту приходить до дуже невеселих заключень. Жиємо прецінь в демократичній державі. де кожен громадянин та громадянка мають право через голосування вирішувати ці справи держави, а посередно навіть справи світового значіння, а тут міліони людей малиб не мати поняття про істнування такого одного чи другого факту чи події, які є предметом щоденних дискусій та про які так широко та основно пишеться в пресі!

Директор іституту підкреслює, що заінтересування американців йдуть здебільша в напрямі таких особистих справ, що не мають ніякого звязку з публичними справами, не говорячи вже про справи світового значіння, в яких Америка живо заінтересована. Без їх правильного вирішення й американське приватне життя може бути захитане. І саме цього зрозуміння у міліонів мало би не бути.

Ось такі мали би бути висліди інституту про заінтересування американців в дома, що так скажемо, на домашнім фронті.

Досвід твердого вояцького життя.

Натомісць куди більше потішні вістки приходять від американського вояцтва. Показується, що американці, які вже відбули за морем одну чи другу воєнну кампанію, зміняються до непізнання. Новий світ, нові життєві обставини зміняють прямо цілу їхню індивідуальність. Вони заінтересовуються життям тих країн, де їм приходилося жити. Нові люди, нові переживання розширяють їх духовий горизонт. Вони інтересуються такими справами, до яких досі не мали ніякого заінтересування.

Інтерес американця не тільки поглиблюється, коли йде про справи Америки, але він також заінтересовується глибше справами світового значіння. Що більше, переживання на фронті немов заставляють американця думати більше над власною особою. Ось недавно преса доносила про великанський зріст побожности серед американських моряків; те саме говорять теж про вояцтво. А зріст релігійности випливає зі застанови над власною особою, нараженою кожної хвилини на втрату життя.

Що говорять про американських вояків українського роду?

Подібні речі говорять також про вояків - американців, що є з українського роду, й то як американців, так і канадійців.

Вояки українського роду, що передше мало або цілком не інтересувалися мовою, культурою, чи релігійним обрядом своїх батьків, на чужині стають немов іншими. Той сентимент до рідного, який немов у них був вже завмер, тепер оживає та проявляється зі здвоєною силою.

Оповідають це приватно священики, що мають спосібність стрічатися з тими молодими людьми, що приїздять до дому на відпустку та заходять до парохіяльного уряду полагоджувати різні свої справи. Такі самі вістки ми вже мали спосібність читати теж в українсько - американській пресі. Люди, яких рідна церква, вже майже не інтересувала, ба не тільки не інтересувала, що свій обряд, свою вбогу церковцю вважали за якийсь пережиток старокраєвого примітивізму тепер вертають немов на лоно традицій своїх родичів, завертають до духового гнізда своїх батьків та матерей.

Вони нерідко оповідають, як вони передумували про своє походження десь в Австралії на Полудневім Пацифіку чи в Італії. Широкі горизонти тепер відкрилися перед ними. Нові пізнані народи, їх привязання до свого рідного, за яке вони навіть життя віддають, дарма, що це їх рідне в убогій святині нераз під соломяною стріхою, приневолює американця українського роду вглиблюватися в себе, застановлятися над цими слабонькими павутинами, що їх ще вяжуть з духовим кругом інтересів їх батьків та ці павутини переміняти на сильні нитки скріплені тугою за чимсь, що є йому близьким,

Українські вояки, які давно вже не молилися в мові матери, простим „Отче Наш", з усіх сил своєї памяти стараються відгребати в памяти цю молитву своїх діточих літ та завернути знов до неї. Приїздять на відпустку так і прохають про український молитвослов, про якусь книжку, про це їм колись таке далеке, а тепер таке рідне та близьке.

Повернуть нові люди.

Війна побіч своїх страхіть та жорстокостей всеж таки несе зі собою деякі позитивні вартости. Людина, наражена кожної хвилини на смерть, зачинає вглиблюватися в себе та поважніше підходити до життя. Життя перестає бути спортом, але стає поважним завданням. Людина, що пережила війну стає чоловіком розважнішим, зі широким світоглядом.

Війна витворює свого роду окремішну солідарність поміж товаришами зброї, себто комбатантами. Замітне, що солідарність комбатантів по заключенню мира по першій світовій війні переходила поза вузькі рямці власних товаришів зброї та союзних націй, але переносилася навіть на давніщих ворогів-противників. Комбатант, це новий тип людини — глибшої, серіознішої, більше вдумчивої та майже все більше братолюбної.

Таке теж нове покоління людей — вояки бувшої американської армії — поверне тут на американську землю. Повернуть теж американці українського роду, українсько-американські комбатанти, більше солідарні та з більшим зрозумінням для справ їх батьків, їх культури, їм давніше незрозумілого привязання до свого рідного, хоч далекого. Ми дістанемо новий тип людей, що рішатиме про справи Америки. Ми, американські українці, дістанемо теж тисячі нових людей, що інакше стануть дивитися на українсько-американське життя.

Можна вірити, що вони будуть дивитися на нього більше солідарно, ніж це було досі й ніж є тепер.

АНАСТАЗІЯ Г. БІЛОВУС

КАТРУСЯ

Оповідання з давної минувшини.

(До друку зредаґував Ол. Луговий).

20)

Вязень хижо блиснув очима.

— Джаври невірні, — з моєї голови і волос не впаде... — бундючно викрикнув.

— Чи ти бач?! — здивувалися таборяни. — Звідкиж ти такий певний? А от, таки зараз розпеченим залізом припалимо трохи твої ноги, щоб так швидко не бігав... Виколемо й очи. Волосся не чіпатимемо.

Вязень похопися, що його самопевність була не на місці. Але вдавати з себе мирну людину стало запізно. Тому продовжував у томуж бундючному тоні:

— А тому, що звідти не вийде живою ні одна душа. Ми вас вже три дні стежимо... В горах нас кілька соток...

— Воно може й так, але, бачиш, ти вже не бачитимеш, як нас тут різатимуть...

Старий таборянець взяв обмотаний онучею залізний прут і підніс до звязаного. Інші стягнули з нього сандали. Він швидко підобгав ноги під себе, однак його повалили на землю. Двох міцних втікачів сіло на нього, третий випростав йому ноги.

Порозумівши, що жарти погані, вязень почав проситися:

— Відпустіть мене. Користи вам з мого каліцтва чи смерти не буде, а коли мене звільните — матимете вільний шлях...

— Так тобі і повірити... — відбуркнув таборянин, що лагодився припікати.

— Правду говорю! — завірював вязень. — Колиб ви знали з ким говорите, то не сумнівалисяб...

— А хтож ти такий, що оттак, на галай-балай, маємо тобі вірити? Якийсь злодюшка, чи може конокрад...

— Я — з якоюсь гордістю у голосі промовив вязень — не конокрад, а розбійник. Відбираю силою, а не краду, наче тхір... Ріжу голови, але ніколи не відрізую мошонок з грішми... Чули про Махмуда-Алі-Башу? Це мій старший брат, начальник нашої ватаги... За звільнення мене він не чіпатиме вас, те сам можу приобіцяти; за скалічення — ні одна душа з вас не вийде живою з наших гір...

Таборяни задумалися; слів розбишаки не можна було легковажити. І до Царгороду доходили вістки про вчинки Махмуда-Алі, з яким часто не могли справитись не то купецькі каравани, але й відділи арнавтів. Чули також, що Махмуд-Алі дотримує слова даного навіть ворогови.

— Присягнеш на бороду пророка, що не зачепить? — спитав вязня той же старий.

— Присягаю на бороду пророка — забожився вязень трохи вагаючись. — Брат може зажадає з вас якогось незначного окупу, — ватага наша велика...

— Та й наша не мала...

Врешті вязня розвязали. Він ще раз заприсягнув, що шлях для валки вільний і зник у темряві. Таборяни переждали кілька годин і над досвітком рушили у дальший похід з усіми мірами осторожности: — Ануж ватажок не схоче вязатися братовою присягою?

XIX.

Віїхали не більше двох верств від оселі, як почало розвиднюватися. Валка спустилася у глибокий яр, дно пересохшої річки, поміж прямовисними скелями. Завважили на скелях то там, то сям поодиноких вартових ватаги, однак вони нічим не виявляли свого зацікавлення валкою, очевидно вже попереджені. За те у наших втікачів замирав дух. Бачили, що заїхали у середину володінь ватаги, що розбишаки моглиб їх всіх перестріляти зза укриття, колиб лиш забажали і здалися на ласку Божу і Махмуда-Алі, бо інакшого виходу не бачили. Не один молився в душі, щоб Бог проніс небезпеку. Та всеж повільно посувалися вперед, на північ, на зустріч невідомому.

На скруті яру здалеку це заглянули групу вершників, чоловіків з тридцять, на дорідних расових конях. Ті ждали спокійно, не виявляли ніяких ознак ворожости. Підіхавши ближче з валки опізнали свого нічного гостя. Та це не був вже обірванець, з допотопною зброєю, а багато убраний їздець імпонуючого, хоча й суворого вигляду, з оправленим у срібло кривим ятаганом (шаблею), добрими пістолями і мушкетом за плечима. Обіч нього також убраний і озброєний червонобородий турок у зеленій чалмі. Оба на рослих кровних арабах. Валка затрималася не доїзджаючи кількадесять кроків до ґрупи, з опаскою на вершників поглядаючи. Звідти виїхали оба брати, підіхали до голови валки. По східньому привиталися:

— Салям алейкум! (Мир з вами).

— Алейкум селям, алейкум селям... — загомоніли з валки. Знали амгометанські звичаї, що після такого привитання ніхто вже не вживатиме зброї проти супротивника. Нічний гість додержав слова.

— Хочу говорити з власником валки, — по турецьки сказав ватажок у чалмі.

Виїхала Марія з дочкою і невісткою наперед. — Це ми, достойний аго! — заговорила за себе і за своїх.

— Жінки... — трохи з призирством пробубнів до себе ватажок. Однак вклонився, приложивши руку до чола, уст і грудей і опускаючи її вниз. Почали торгуватися.

— Валка мусить зложити окуп за звільнення шляху — почав ватажок.

(Дальше буде).

ВІДЛОЖЕНО СЛУЖБУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТЕОЛЬОҐІЇ.

ВАШИНҐТОН. — Внаслідок зажалення протестантських церков, Краєва Поборова Служба дала уповажнення місцевим поборовим радам дозволяти на відложення військової служби хлопцям, що викажуть себе як студенти теольоґії.

ЯПОНЦІ ПРОБУЮТЬ НОВОЇ ОФЕНЗИВИ.

КЕНДІ (Сейлон). — Японці кинули більшу силу проти Індії на північ від Бутедонґу. Зате на всіх інших осередках індійсько-бурманського фронту доспіхи були по боці аліянтів.

Перша етноґрафічна мапа Карпатської України

В часі граничних спорів, а з окрема спорів українського народу з його сусідами, треба пересічному громадянинови, що інтересується українською справою, стежити за цими спорами, знати правду і помагати до перемоги правди. Це особливе важне тепер, коли спір іде про західні границі України. „Не чужого ми бажаєм, а свойого права", співається в українській пісні. Отже треба зазнайомитися кожному з українським правом, щоб у рішаючім моменті знати, як за нього постояти.

До документів фактичного й історичного права українського народу належитх між іншим „Етноґрафічна Карта Угорської Руси", видана в Петербурзі в 1910, про котру, на жаль, мало хто знає, а вже безперечно, що її посідання належить до історичних рідкостей. Саме тому варта про цю мапу згадати тепер хоч на підставі оцінки інших, коли вже не маємо спромоги глядіти на ню і подати власні заваги.

Цю мапу зладив український історик, бувший професор львівського університету, д-р Степан Томашівський. Її видала Імператорська Академія Наук заходами постійного її секретаря академика князя В. Ґоліцина в лютім 1910. р., а оцінку про ню написав д-р Володимир Охримович в „Літературно - Науковім Вістнику" за липеньвересень 1910. р. З цієї оцінки подаємо виїмки, які вважаємо за цінні для пересічного читача нашої ґазети.

Це незвичайно інтересне й цінне видання, як каже д-р Охримович, обіймає велику мапу Карпатської України (в оригінали „Угорської Руси"), малу орієнтаційну мапку цілої [illegible]ного тексту на 94 сторінки великої вісімки. Щоби не було непорозуміння, треба зазначити таки на вступі, що хоч це видання доконане Імператорською Академією Наук в Петербурзі, то текст обох мап як і текст розвідки зладжений чистою українською мовою. Вже ця одна обставина робить це видання інтересним. Другий момент, який мусить викликати чималий інтерес, це факт, що досі ще не було етноґрафічної мапи, спеціяльно присвяченої Карпатській Україні так, що оця „етноґрафічна карта Угорської Руси" проф. Томашівського являється першою спеціяльною мапою цеї території, а притім належить до найлішших мап в своїм роді.

Розмір мапи великий (1:300,-000), рисунок старанний і докладний. Гідроґрафія (наводнення) і топоґрафія (подання місцевостей) дуже багаті, скрізь подані місцеві українські назви рік і потоків, громад і присілків. При означенню етноґрафічних (народних) границь територій, мішаних смуг і мовних островів використано всесторонно увесь етноґрафічний, мовний і загалом науковий матеріял аж до найновіших часів. Народне розмежування переведено подрібно і докладно по громадам, так, що з самої мапи можна означити етнічну приналежність кожної громади. При кожній громаді зазначено процент української людности на підставі урядової переписі з 1900. р. При означенню народности принято за підставу розговірну мову, одначе крім цього окремими красками означено означено людей „руської віри" тобто греко-католиків між мадярами й словаками. Етноґрафічні межі румунів, словаків і поляків зазначено окремими красками.

Карпатська Україна, або як її називали перед першою світовою вінйою, Угорська Русь, це одноцільна територія заселена українцями. Хоч вона вже мала й свою незалежність, проголошену в березні 1939. року, то її границі ніколи не були ясно, признані сусідними державами і тому варта познайомитися з цими границями кожному, хто цим інтересується. Карпатська Україна тягнеться довгою й вузькою смугою здовж карпатського хребта і лучиться на півночи з етноґрафічною територією ґалицьких (західних) українців, а на полудне граничить з етноґрафічними територіями інших народів: з румунами на сході, зо словаками на заході і з мадярами по середині. Одноцільна українська територія обіймає більшу частину столиць (комітатів) марамароської, бережської, ужської та меншу частину столиць угочанської, земплинської, шариської і спишської. Чисто українських повітів є 12, а саме: 1. тисянський, 2. торецький, 3. волівський, 4. довжанський, 5. хустенський, 6. тячівський, 7. горішний, 8. свалявський, 9. ляторицький, 10. березянський, 11. перечинський в ужській столиці і 12. маковецький в шариській столиці. Згадані повіти лежать в цілости на українській території. Крім цього українці становлять абсолютну більшість у правобічнім повіті угочської столиці, в мукачівськім повіті бережської столиці і в шпишськім повіті земплинської столиці. Меншість становлять українці в повітах: ужгородськім ужської столиці, і в стропківськім земплинської столиці, але українські громади займають більшу часть території цих повітів. Нарешті належать до головної української території, але тільки в меншій частині, ще оці повіти: сиґітський і вишівський марамароської столиці, лівобічний угочської столиці, собранський ужської столиці, гуменський земплинської столиці, топлянський, сечківський і вишньоториський шариської столиці та старолюбенський, старовський, левоцький і подградський спишської столиці.

Окремо варта написати про головну етноґрафічну межу (граничну лінію), що відмежовує українців від інших народів, але на це требаб докладно приглядатися самій мапі.

На всякий випадок треба памятати, що саме тепер пора або зазнайомитися або пригадати собі докладно етноґрафічні границі України, щоб на випадок потреби бути готовим цю справу представити там, де про це буде мова. Вже само знання, що існує докладна мапа Карпатської України, має своє значіння.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На ціли Конґресового Комітету жертвували: Українсько - Американський Політичний Клюб з Дітройт, Міш., $50. Пересилаючи цю жертву, предсідник клюбу гром. А. Штик пише: Засилаю $50, які ми зібрали для У. К. К. на двох засіданнях клюбу. Збірки будемо продовжувати, й як тільки призбирається знова пядесятка, то її зараз вишлемо.

АРЕШТУВАЛИ ВЛАСНИКА КОРШМИ ЗА ТРОЄННЯ ДЕРЕВ.

ШРУБ ОВК (Ню Йорк). — Стейтова поліція арештувала власника гостинниці Френка Дітріка за те, що він троїв дерева перед своїм домом, щоб у той спосіб відслонити дім для очей автомобілістів. Він казав свому робітникови вертіти у пни діри і насипати до них салітри. Салітра висушувала коріння і дерево гинуло.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

БОСТОН, МАС.

Громадські вісти.

Кампанія за продаж державних бондів Четвертої Позички, що її провадив Український Конґресовий Комітет, увінчалася в нашій громаді добрим успіхом. У нас провадив цю акцію Центральний Комітет, що є зорґанізований при місцевій україніській церкві. За його зазивами закупили громадяни бондів вартости **понад $25,000, а вдруге тільки** закупили по фабриках та робітнях, де вони заняті. Йдуть уже приготування до Пятої Позички, яка, як звісно, розпічнеться в червню. Тому, що маємо вже досвід в таких справах, треба надіятися, що справа піде гладше, ніж тим разом.

З нагоди Великодня можна було завважити в нашій громаді підйом духа і зміцнення релігійних традицій. Церква була переповнена людьми більше, ніж попередними роками. Люди толкують собі це явище тим, що напір Москви на всі україніські землі загрожує знищенням Української Церкви ще й там, де досі не сягала большевицька сила. Отже участь у Великодних богослуженнях треба вважати готовістю народу до відбиття большевицької безбожности.

На Томину Неділю, як бувало рік-річно, відбулося спільне свячене за старанням наших громадянок, які вміли все дуже смачно приладити. Після благословення Божих дарів місцевим парохом о. В. Каськовом, засіли гості до столів. У розмовах слідно було між жінками й вислови жалю, а подекуди навіть і сльози за тими, що стоять на полі бою.

Варт згадати, що на свячене загостив до нас громадянин грецького походження адвокат Кондрус разом з нашим адвокатом Д. Романовом. Гість промовив до нас пригадкою, що наша віра колись пішла з грецького краю, але тепер як він завважав, українці перейшли греків культурою і тому він гордий з цього, що релігійна місія, започаткована з византійської Греції, зробила такий великий поступ. Згадуючи теперішнє положення на українських землях гр. Кондрус побажав нам кращої долі на будуче. Спільна вечера закінчилася обрядовими гагілками.

Н. Давискиба.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРІВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

В СПРАВІ КОНКУРСУ НА УКРАЇНСЬКУ ПОВІСТЬ

(Відповідь на запити)

1) **Питання:** Що значить „з життя української іміґрації"? Чи це значить, що це має бути повість з початків іміґрації, коли наші люди зачали прибувати до Америки, чи це можна розуміти і так, що повість може бути і з сучасних часів.

Відповідь: В проголошеному конкурсі нема ніякого обмеження, а це означає, що повість може бути з давних часів, а може бути і з сучасної доби.

2) **Питання:** Чи комісія, що буде рішати про нагороди, читаючи надіслані твори знатиме, чиї вони, себто, хто є автором тої чи іншої надісланої повісти?

Відповідь: Ні, не буде й не може знати. Тому саме проголошено, щоб рукописи були по можности писані на машині, щоб ніхто не міг пізнати ще й з цього боку, чиї це твори. Далі подано, щоби правдиве імя і прізвище подати в замкненій коверті, а там, у цій замкненій коверті, автор теж подає назву надісланої ним повісти і псевдонім, що його подав на рукопису. Отсі листи будуть отворені доперва аж тоді, коли комісія вже надіслані на конкурс твори поперечитувала і видала своє оречення. Тоді доперва члени комісії довідаються, як називаються автори, значить доперва тоді, як уже вони рішили, чи і яка повість має бути нагороджена і якою нагородою.

3) **Питання:** Чи можна надсилати менші оповідання і збірки віршів?

Відповідь: Ні. Тим конкурсом не є обняті новелі й вірші.

4) **Питання:** Чи можна надсилати на конкурс твори, що вже були друковані?

Відповідь: Ні.

5) **Питання:** А що буде, як комісія не признасть нікому першої нагороди, як це нераз буває на того роду конкурсах? Чи в такому випадку є можливість комісії признати, наприклад, дві другі нагороди?

Відповідь: Так.

6) **Питання:** Чи у повісти можна торкатись теж і політичних проблем?

Відповідь: Так. Усяких проблем, що звязані з життям наших людей.

ПОЛЯКИ КАЖУТЬ, ЩО ЛЬВІВ ЇХ

НЮ ЙОРК. (ОНА). — В орґані польської пропаґанди „Фрі Юроп" появилася стаття про Львів зпід пера відомого польського журналіста, Казимира Смоґоржевского. Пише, що це місто належиться полякам. Смоґоржевскі каже, що Східна Галичина була інтеґральною частю Польщі ще від 1340 року. І то безперервно. Признає, що Львів збудований королем Данилом, але говорить, що він пізніще перейшов в польські руки і поляки зробили з нього безпечне і культурне місто, в якім розвивалася торгівля і панувала толеранція віри. В кінці чотирнадцятого століття, каже Смоґоржевскі, Львів замешкували поляки, русини, вірмени, жиди і німці, які поволі польонізувалися і місто прибирало польський характер. Дійшло було до того, що „коли в 1655" році Богдан Хмельницький домагався, щоб Львів признав над собою зверхність московського царя, то представник руського міщанства. Самуїл Кушевич, сказав таке: „Ми ніколи не присягнемо на вірність московському цареві; ми не піддамося; ми є вірні польському королеві..."

Щоб переконати анґлійський світ, що Львів є польське місто, Смоґоржевскі покликується на австрійську статистику з 1910 року і каже, що на 206,574 населення у Львові — 175,560 — цебто 85 відсотків вживало польської мови. Української мови у Львові вживало всего 10.8 відсотків населення, каже Смоґоржевскі. Він також каже, що науков інституції у Львові були польські, бо в 1906 році на львівськім університеті на 185 курсах викладали польською мовою.

Пишучи про український національний рух, Смоґоржевскі переконує анґлійців, що такого не було ні в Галичині, ні на Великій Україні. Козацькі повстання на Великій Україні — не були національним рухом, бо Хмельницький не змагав до оснування незалежної держави, каже Смоґоржевскі. Хмельницький був з роду польський шляхтич і тримав з російським царем. В Галичні також не було ніякого українського націоналізму,, каже цей польський журналіст. Перед розбором польської держави галицькі русини, що визнавали греко-католицьку віру, називали себе GENTE RUTHENI, NATIONE POLONI. Руська інтеліґенція в Галичині почала називати себе українцями доперва в девятнадцятім столітті, каже Смогорджевску. По першій світовій війні, пише згаданий автор, галицькі українці проголосили незалежну українську републику, якої уряд находився в Станиславові, але з того нічого не вийшло. Найвища Рада віддала Галичину полякам.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ — WANT ADS

Classified Department — BErgen 4-0237 — BRyant 9-0582

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Сущні робітники обовязані мати посвідку, що вони є до розпорядимости. При переношенню до менше сущних робіт мусять мати крім цього згоду „Юнайтид Стейтс Емплоймент Сервіс". „Критичні" робітники потребують теж обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН ПОТРІБНО МУЖЧИН

ПОТРІБНО ВОЄННИХ РОБІТНИКІВ

Мужчин і Жінок

ДО ВИРОБУ СТАЛЕВИХ ПЛИТ

СТАЛЕ, АБО ЧАСОВЕ ЗАНЯТТЯ. ВПРАВНИХ І НЕ ВПРАВНИХ.

ДОБРА ПЛАТНЯ

СТАЛА РОБОТА. БАГАТО ОВЕРТАЙМ

Знаменитi робітничі умовини. Потрібно посвідки звільнення.

Зголошуйтесь або до:

L. O. KOVEN & BRO., Inc.
Paterson Plank Rd. & Franklin St.
JERSEY CITY, N. J.

або до:

DOVER BOILER & PLATE FABRICATORS
DOVER, NEW JERSEY

ГОТЕЛЕВИХ ПОМІЧНИКІВ У ВСІХ ДЕПАРТАМЕНТАХ
Добра платня—Стала посада Всілякого віку.—Досвід непотрібний.
Knott Hotels
ОТВ. 8:30 РАНО ДО 5:30 ПОПОЛ. **234 7th Ave. між 23-ю і 24-ю вул.** Важні воєнні робітники мусять мати посвідку звільнення.

ДОМОВИХ, готелевих, шпиталевих, фабричних і клеркових робітників. **Ericson Agency**, 287 Flatbush Ave., Brooklyn, N. Y.

МУЖЧИН до загальної роботи в Бруклинській фабриці; воєнна робота. Голоситься або телеф. між 9 і 4. **Belmont Smelting & Refining Works**, 330 Belmont Ave., Bklyn. DI 2-4900.

ПАЛЯЧА до помочі топити метали; воєнна робота в Бруклинській фабриці. Голоситься або тел. між 9 і 4 **Belmont Smelting & Refining Works**, 330 Belmont Ave., Bklyn. DI 2-4900

МУЖЧИН—ХЛОПЦІВ
ЗАГАЛЬНА ФАБРИЧНА РОБОТА
БАГАТО ОВЕРТАЙМ
Заняття через цілий рік
LEBLUME CO.
45 West 16th St., New York City

ЛЮДЕЙ—ФАБРИЧНА РОБОТА
Досвіду не вимагаємо. Стала робота. 60 ц. на годину на початок. 5 днів. — 40 годин тижнево.
BERTH LEVI & CO., Inc.
149 Franklin Street, N. Y. City

ЧОЛОВІКА з ЖІНКОЮ. Загальне чищення і робота служачих. Добра платня. Мешкання і харчі. **Hebrew Home for Aged**, 198 Stevens Ave., Jersey City, N. J. Tel. BE 4-2728.

ПОРТЕРІВ до загальної роботи. Добра платня. Мешкання і харчі. **HEBREW HOME for AGED** 198 Stevens Ave., Jersey City, N. J. Tel. BE 4-2728

МУЖЧИНИ Й ХЛОПЦІ

СТАЛА, ДОБРА ПРАЦЯ
ДОБРІ ПЛАТНІ

Велика готелева організація бажає приняти скількість мужчин до праці в їх готелях в Ню Йорку, як:

ДВЕРНИКІВ
ПОРТЕРІВ
ГЕНДІМЕНІВ
ФАЄРМЕНІВ
ДО ПРАЛЬНІ
ДО КУХНІ
ІНЖИНІРІВ
ГАВЗМЕНІВ
ВЕЙТРІВ
BUS BOYS

ДОСВІД НЕ ПОТРІБНИЙ

Якщо хочете добру сталу посаду, пишіть сейчас по англ. або укр. на адресу:

BOX 561, SUITE 617
595 — 7th AVE., N. Y. C.

ДО ОБШИВАННЯ КАПЕЛЮХІВ досвідчених — добра платня, стала робота. **Schirbee Hat**, 42 W. 38th St., N. Y. C.

ДІШВОШЕРІВ
$40 ТИЖНЕВО
10 годин — 6 днів
TOOMEY'S DINER
Rogers Avenue and Empire Blvd.
BROOKLYN, N. Y.

ГАВЗМЕН
ВЕРІКУМ КЛІНИНГ
ПОРТЕР
РОБОТА В ДЕНЬ І ВНОЧІ
ДОБРА ПЛАТНЯ
Зголошуйтесь у гавзкіпера
HOTEL LINCOLN
44th St. & 8th Ave., N. Y. City.

СУПРИНТЕНДЕНТА, малий будинок. може робити деінде, апартамент, газ і електрика даром і платня. **Room 602**, 153 W. 72nd St., N. Y. City. Trafalgar 4-5628.

До миття стін і Портерів потрібно зараз. **Christ Hospital**, 176 Palisade Ave., Jersey City, N. J.

МУЖЧИНИ І ХЛОПЦІ; light foot press; стала праця. овертайм. теper і після війни. **American Leather**, 148 Lafayette St., N. Y. C.

CHOPPERS
FOR GLOVE SPLITS
J. PORTE MFG. CO.
361 Cleveland St., Brooklyn, N. Y.
Applegate 7-5819

ЗРУЧНОГО—ОГОРОДНИКА, Постійна робота. Потрібно чоловіка не вище 60 л. до приват. дому 25 миль від Ню Йорку: малий город, кілька курей. Телефонуйте: WA 5-4015.

ПОТРІБНО МУЖЧИН І ЖЕНЩИН

МУЖЧИНИ—ДІВЧАТА
Добра платня, досвід не потрібний.
CAPITOL PAPER BOX CO.
162 Crosby St., N. Y. 8 Ave. E. or F Train to Lafayette St. Station.

МУЖЧИН—ЖІНОК. Добра нагода. 350 Lafayette St., N. Y. C.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ЖІНКИ—ДІВЧАТА

СТАЛА, ДОБРА ПРАЦЯ
ДОБРІ ПЛАТНІ

Велика готелева організація бажає приняти скількість жінок до праці в їх готелях в Ню Йорку, як:

ЧЕМБЕРМЕЙДС
ВЕЙТРЕСЕС
ДО ПРАЛЬНІ
ПЕНТРІМЕЙДС
ДО КУПАЛЬНІ
КУХОННИХ РОБІТНИЦЬ

ДОСВІД НЕ ПОТРІБНИЙ

Якщо хочете добру сталу посаду, пишіть сейчас по англ. або укр. на адресу:

BOX 554, SUITE 617
595 — 7th AVE., N. Y. C.

ДІВЧАТ І ЖІНОК
до роботи в кафетерії норсок. Досвід непотрібний. **Methodist Maternity Hospital, 6 St. & 7 Ave., Bklyn, N.Y.**

ОПЕРЕЙТОРОК

ДОСВІДЧЕНИХ
на машинах з 1 і 2 іглами
В ШИТТЮ BRASSIERS & GIRDLES
СТАЛА РОБОТА ДОБРА ПЛАТНЯ
ЗНАМЕНИТІ УМОВИНИ
BESTFORM FOUNDATIONS
64 W. 23rd St., N. Y. C., at 6th Ave.

РУЧНИХ ШВАЧОК МАТЕРІЙ
ТАКОЖ ДОМАШНЯ РОБОТА
NEW DEAL LEATHER GOODS
45 W. 29th St., N. Y. C.

ДІВЧАТ — БЕЗ ДОСВІДУ
до штучних цвітів. **50 ц. на годину.** Денна і нічна шифта.
Josephine Flower Co.
247 East 106th St., N. Y. City

ДІВЧАТ, 16—35, без досвіду, до фабрики поживи, легка стала робота, $18.50. Свята вільні, овертайм, **Lee**, 425 W. 13th St., N. Y. C.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ЧЕМБЕРМЕЙДС
БЕТМЕЙДС
ГАВЗМЕН
до першорядного Іст Сайд Готелю. ДОБРА ПЛАТНЯ
Зголошуйтеся у гавзкіпера
TUSCANY HOTEL
120 East 39th St., N. Y. City

ЖІНОК до загального чищення; спання в нас або вдома. Добра платня. **Hebrew Home for Aged**, 198 Stevens Ave., Jersey City, N. J. BErgen 4-2728

КУХАРКУ-ГАВСКІПЕРКУ

6 днів, 3 дорослих людей. Рекомендації. Телефонуйте: Atwater 9-2163

ОПЕРЕЙТОРОК—FLOOR GIRLS
Досвідчених
при суцільній дитячій оджі. Праця з розривкою—платні вакації. 37½ год. тижнево—добра платня.
WEARITE SPECIALTY CO.
628 Broadway, New York City.

ЖІНОК
ДОСВІДЧЕНИХ І ДО НАУКИ
при штучних цвітах. Стала праця; добра платня.
BIENSTOCK
30 W. 3rd St., New York City

ЧЕМБЕРМЕЙДС
Стале, або часове заняття
В день або в ночі
HOTEL ASTOR
Employment Office, 219 W. 44, N. Y.

ПОТРІБНО ДІВЧАТ
до чищення суконок
Досвідчених і без досвіду.
Добра платня—стала робота.
A & S Dress Co., 335 W. 35 St., N.Y.

50—ДІВЧАТ—50
легка фабрична робота. Досвід не потрібний. $23.00 44 год. 5 днів.
Feedral Watch Crystal Co.
129 Fulton St., New York City

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Бр. св. Йосафата, від. 217, відбудуться в неділю, 21. травня, в годині 2:30 пополудні точно, в галі де звичайно. Обовязково всі місцеві і позамісцеві члени мають прийти на збори, бо є важні справи до вирішення. Довгуючі члени коли не прийдуть на ці збори і не вирівнають свого довгу, будуть суспендовані. — За уряд: М. Яцула, предс.; П. Паснак, кас.; А. Іванів, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Тов. Подільська Січ. від. 8, повідомляє, що надзвичайні збори відбудуться в неділю, 21. травня, в год. 2 пополудні, в галі У. Г. Клюбу, 13 Вашингтон ул. Просимо—всіх вирівняти свої вкладки. — Т. Комар, предс.; В. Мандзій, секр.

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 99, відбудуться в неділю, 21. травня, зараз по Сл. Божій, в галі церковній. Просимо всіх членів прийти на збори. — Уряд.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 239, відбудуться в суботу, 20. травня, в год. 8 вечір. Чергові справи буде полагоджувати секретар вже від год. 7. вечір. Приявність всіх членів обовязкова. — Уряд.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Укр. Січ, від. 170, відбудуться в неділю, 21. травня, в годині 6. вечір, в У. Н. Домі, 181-183 Фірст ул. Просимо членів прийти на збори, бо є важні справи до полагодження, і заплатити свої вкладки до У. Н. С. і Тов. Січ. Досить прикро це є, щоби в теперішній час подавати до суспенди через неплачення вкладок. — Т. Наконечний, фін. секр. 16 Sanford Pl., Jersey City, N. J.

З народної фільософії.

Ні кругленьке, ні маленьке, ні велике, ні тоненьке; з нього люди користь мають, ним ся звірі випасають (— бараболя).

Що то за дерево, що сонця не бачить (— корінь).

Без рук, без ніг на пліт лізе (— гарбуз).

Лежить під плотиком, накриєся кокотиком (листком) і все просить: соли дайте! (— огірок).

Ситок медок, кістяне горнятко (— оріх).

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 16. травня 1944 року помер у 20. році життя
ВОЛОДИМИР СТАСЮК,
член Тов. Згода, від. 272 У. Н. Союзу в Мейплвуд, Н. Дж.
Покійний родився 13. листопада 1924 року в Нюарку, Н. Дж. Полишив у смутку батька Володимира і маму Марію.
Похорон відбудеться в суботу рано, 20. травня 1944 р. з дому похоронного заведення Мирона Литвина, 383 Morris Ave. (cor. Springfield Ave.), Newark, N. J.
В. Й. П.!

ТАРЗАН, ч. 974. Пійманий.

Як двері відкрилися, Тарзан обернувся.

Вже спеціяльні сторожі вибігали з підземного ходу.

„Це Тарзан! Беріть його!" крикнув націстичний генерал.

Вояки чимскорше розставилися, щоби відтяти Тарзанові вихід.